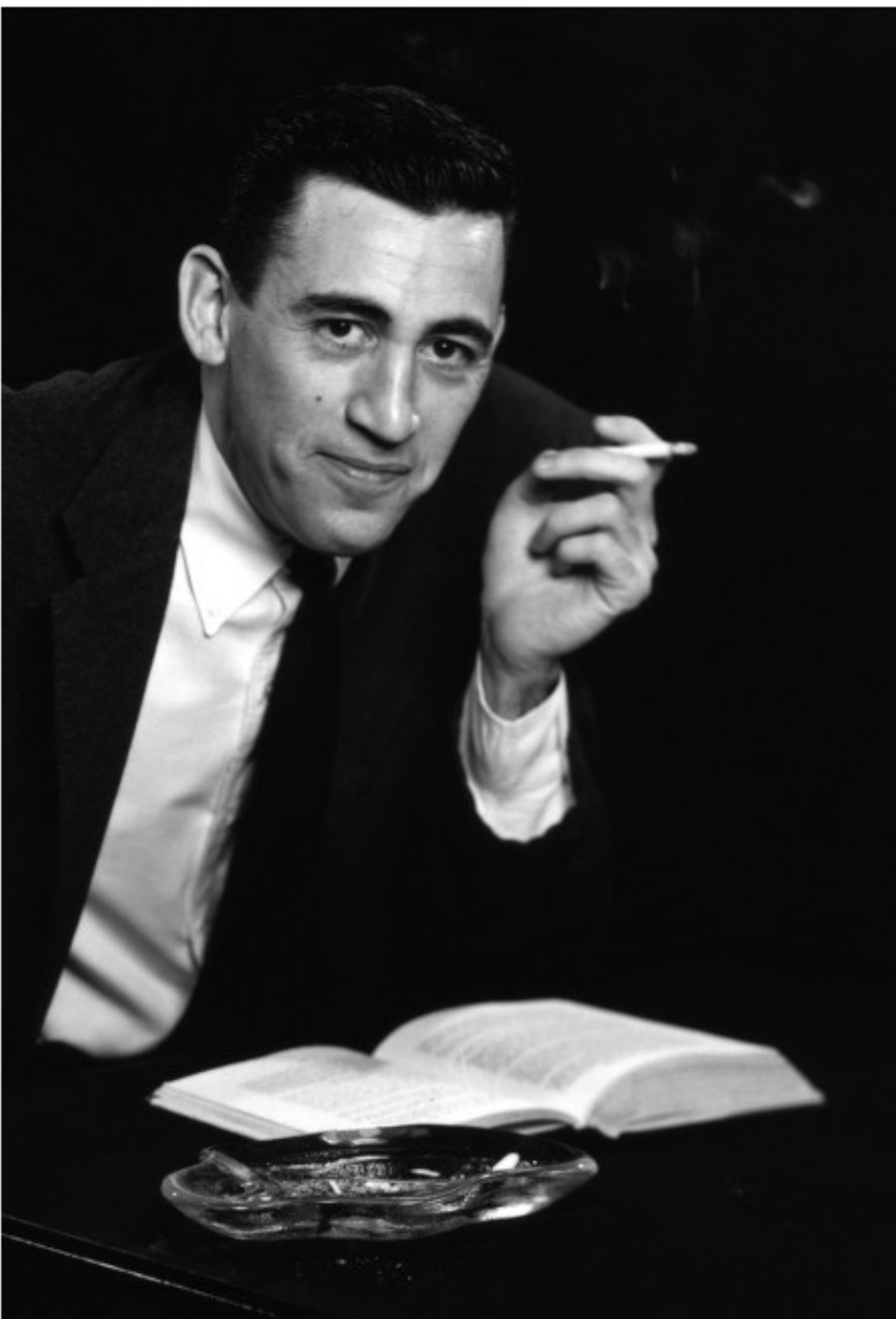

P E R U T Ě

PRVNÍ TÝDENÍK, CO SI CHCETE PŘEČÍST

NESMRTELNÝ SALINGER PŘÍBĚHY, KTERÉ ZMĚNILY LITERÁRNÍ SVĚT

Kubrickova Lolita

Provokativní a nezapomenutelná.
Poznejte krásu díla, které šokovalo svět.
My už jasno máme.

Umberto Eco

Mistr slova a symbolů. Prozkoumejte
fascinující mysl tohoto všestranného
spisovatele, jehož díla oživují historii,
kulturu a mystiku.

Editorial

Vážení čtenáři,

srdečně vás vítáme u dalšího vydání literárního periodika Perutě. Jsme hrdí na to, že vám můžeme opět přinést pestrou směsici literárních pokladů, které vás vezmou na dobrodružnou cestu světem slov a emocí.

Perutě vždy stála na prahu inovací a objevování nových talentů. Naším posláním je podporovat literární tvorbu a umožnit autorům, aby sdíleli své myšlenky a příběhy s celým světem. V tomto čísle se můžete těšit na inspirativní poezii, hluboké povídky, a dojemné eseje, které vás zasáhnou a zanechají věčnou stopu ve vašich srdcích.

04	Děsivé příběhy. Edgar Alan Poe
06	Umberto Eco. Génus se smyslem pro humor
12	Velkolepý Dostojevskij. Příběhy na pokračování
10	Myšlenky Boženy Němcové
11	Poznej autora. Orwell nebyl první
12	Zbloudilá kapitola. Ve člunu se třemi muži
14	Plakát
16	Nadčasový Salinger. Celá povídka na sedmi stranách
24	Recenze: Lolita, Kubrickův zázrak
26	Alois Jirásek. Velikán českého národa

Obraz Ohrožená labuť, Jan Asselijn, 1650

Kultura a literatura mají moc spojovat nás všechny, bez ohledu na naše rozdíly. V těchto stránkách budeme slavit bohatství různorodých hlasů, které formují naši společnost. Zároveň se budeme zabývat důležitými tématy, které nás vedou k zamyšlení a hledání smyslu v hektickém světě, ve kterém žijeme.

Děkujeme našim čtenářům za jejich oddanost a podporu. Vaše vášně pro literaturu nás motivuje každým dnem pokračovat v naší snaze šířit krásu slova a umění.

Rádi bychom také poděkovali všem autorům, kteří přispěli svými díly do tohoto čísla Perutě. Vaše tvorba nás neustále inspiruje a umožňuje nám rozšiřovat obzory literárního světa.

Věříme, že tento výtisk vás naladí na vlnu kreativity a poskytne vám unikátní čtenářský zážitek. Ať už jste nováčci nebo dlouholetí příznivci, doufáme, že si užijete každou stránku s láskou a otevřeností.

Přejeme vám nezapomenutelné čtení a těšíme se na setkání v dalším vydání.

Vaše redakce Perutě

STANLEY KUBRICK'S

Lolita

Edgar Alan Poe

Edgar Allan Poe byl americký spisovatel, básník a literární kritik, který je známý svými temnými a mystickými příběhy a básněmi. Narodil se 19. ledna 1809 v Bostonu, Massachusetts a zemřel 7. října 1849 v Baltimore, Maryland. Jeho literární odkaz má obrovský vliv na žánry hororu a detektivních příběhů, a jeho dílo ho činí jedním z nejvýznamnějších autorů v americké literatuře.

Poeova tvorba je charakterizována záhadnou atmosférou, psychologickou hloubkou a výrazným zájmem o temné stránky lidské mysli. Jeho povídky, jako "Šerifovy zápisky", "Zkouška ohněm" a "Havran", jsou plné napětí a tajemství, a často zkoumají lidské obavy, strachy a posedlosti.

Básně Edgara Allana Poea, jako "Elanor", "Ulalume" a "Annabel Lee", jsou známé svou melancholickou a sentimentální náladou. Poe často zpracovával téma ztráty a smrti, což dodává jeho dílu hlubší emocionální rozměr.

Spící

I.

Kdys o půlnoci, Červen byl,
pod lunou mystickou jsem snil
a rosnou parou, opiem
zladený její dýchal lem,
to zvolna padalo po kapkách
na horstva mlčenlivý svah
a líně s hudby hlaholem
se lilo širým údolem.
Nad hrob se schýlil rosmarinm
lilie lehla na vln stín,
hrud' nořic mlhám do klína
v mech halila se ruina;
podobné Lethe jezero začlo být,
vědomým spánkem zdálo se snít,
ne za celý svět se probudit.
Vše krása spí! Ó hleďte sem,
do kořen okna jsou! Pod nebem
spí Irena se svým Osudem.

II.

Rci krásko jen, je sladký sen,
když okna tvá jsou do kořen?
Těkavé vánky se stromů
do domu,
bez těla, kouzelníků směs,
těkají jizbou, tu i kdes,
hýbají záclonou alkovny,
rej rozmarný a čarovný!
Pod víčkem tvým řas ve stíně,
kde spí tvá duše v hlubině;
a po zdech, po parketách skrádá
se stín, jak prelud stoupá a padá.
Ó krásko slyš, o čem pak sníš,
ó pověz, zda se nebojíš?
Z dalekých přišlas moří sem
zahradním stromům zázrakem.
Zvláštní tvá bledost i tvůj šat,
zvláštní vlas dlouhý, jenž ti spad...
To slavné ticho odevšad!

III.

Spí. Kéž můž' její spánek mít,
jak trvalý je, hlubý klid.
Ó nebe, rač jí štítem být!
Jizba ta v svatýň se mi mění,
to lože v smutnější v mém snění.
I prosím boha, ať tak sní,
zrak pro vždy zavřen v mlčení,
co v rubáších duchové chodí kol ní.

IV.

Má láska spí! Kéž může mít
sen její věčný a hluboký klid,
lez, červe, lehce v její byt!
Ať, hluboký kde starý les,
jí otevře se klenba kdes,
ta klenba, často jež otevřela
jak perutě dveří svých křídla ztmělá
v triumfu zbraní panoplii,
jež při pohřbu rod starý kryjí. —
Tam pustou hrobku v úděl vem,
po jejichž dveřích kamenem
házela často v dětství svém, —
tu hrobku s branou zvučící vzdechem,
již nerozdechne více echem,
jímž v bázni třásla se — dítě hříchu —
že mrtví to tam vzdychají v tichu.

Umberto Eco

Mistr slova a myšlenky

Jak převrátit kufr na kolečkách

Čas od času si stěžujeme, že to s tou naší zemí jde od desítky k pěti, a z přirozeného sebemrskáčství tvrdíme, že v cizině jsou na tom líp. Někdy je to pravda, ale jindy to vypadá, jako by neschopnost byla vrozenou vlastností lidských bytostí a jako by to, co považujeme za hloupost, bylo podobné jako Descartesův zdravý rozum rovnoměrně rozděleno mezi všechny a národnosti, a na všech úrovních společnosti. Před několika lety se začaly vyrábět kufry na kolečkách, s vysunovací rukojetí, speciálně konstruované pro letadla. Bez námahy je táhnout za sebou, nemusíte je posílat zvlášť, nastoupíte do palubu a pohodlně je uložíte do boxu nad

vaším sedadlem. Podotýkám, že tyto kufříky jsou vhodné i do vlaku. Byl to tedy skvělý vynález a já, nenasytný cestovatel, jsem si hned jeden zakoupil.

Záhy jsem však učinil nemilý objev. Kufříky mají tvar rovnoběžnostěny se šesti obdélníkovými stranami, kdy dvě protilehlé strany jsou vždy stejné a – jako u každého kufru – dvě strany rasy jsou širší a čtyři mnohem užší. Vysunovací rukojeť, za níž se zavazadlo táhne, i kolečka byla namontována na té užší svislé straně. Pokud jste kufřík naplnili a čírou náhodou jste na dno nebo te navrch umístili těžší předměty (jako knihy nebo te počítač), když jste ho potom táhli za sebou (vět-

šinou v poklusu, abyste chytili vlak nebo letadlo), kufřík se převážil na jednu stranu a spadl. Museli jste ho zase postavit, podruhé se rozběhnout, a on spadl znovu. Nezbyvalo než výrazně zpomalit, dávat pozor na udržování rovnováhy, a vlak vám ujel a letadlo uletělo. Upozorňuji, že se to dělo s kteroukoli značkou.

Dlouho jsem si myslel (nejsem přece odborník), že je to moje chyba a že věci do kufru skládám neracionálně. Ale před několika málo měsíci se na trhu objevily nové kufříky, které nemají rukojeť a kolečka na úzké straně, nýbrž na té široké. Zázrak! Kufr už nepadá, můžete do něj dát, co chcete, a vlak (i letadlo) stihnete.

Bylo to Kolumbovo vejce, a tak jsem starý kufřík okamžitě zahodil a koupil si (za vyšší cenu) nový. Nemohl jsem si však odpustit, abych se prodavače nezeptal: "Jak je možné, že mezinárodním koncernům s bohatými zkušenostmi výrobou kufrů a vývojovými středisky, která zaměstnávají ty nejlepší inženýry a návrháře, trvalo dva nebo tři roky, než si toho problému všimli? A vůbec, proč na to vlastně nepřišli hned?" Prodavač rozhodil rukama a totéž dělám teď i já. Jediné vysvětlení je, že chybami se člověk učí, a abychom dospěli k dokonalému vynálezu, je třeba překonat nejrůznější mezistupně, takzvanou cestou pokusů a omylů. Ale že můj kufr je takový, jaký je, i my dělat dva nebo tři roky pokusné krádeže jako argument ve prospěch všeobecně hlouposti.

A teď o něčem jiném. Dnes už téměř v každém hotelu na světě, až na ty nejnižší kategorie, najdete na umyvadle několik lahviček, které jsou úplně stejné a obsahují šampon, sprchový gel, tělové mléko a další krémy sloužící k záhadným účelům; dále tam najdete krabičky,

opět naprosto stejné, obsahující mýdla, kostky kyseliny sírové na čištění bot, koupací čepice. Na všech obalech je velkým písmem napsáno jméno hotelu nebo značka, ale upřesnění, zda obsahují šampon nebo tělové mléko, je většinou uvedeno malinkatými písmenky, a někdy navíc z boku. Vezmeme-li v úvahu, že po těchto přípravcích většinou sáhnete ve chvíli, kdy už jste svlečení, možná i mokří a bez brýlí, a vezmeme-li v úvahu, že čím je hotel dražší, tím je pravděpodobnější, že ho nevyhledávají mladí stopaři, ale dospělí, kteří už možná dospěli do pokročilého stadia dalekozrakosti, je zcela vyloučeno, že byste v klíčovém okamžiku věděli, zda máte v ruce šampon nebo tělové mléko, krém na boty nebo koupací čepici.

Tady nepomohou žádné výmluvy, protože od chvíle, kdy tyhle věcičky přišly do módy, uplynula spousta let, a není možné, že by si sami návrháři ještě nikdy nenalili na hlavu balzám na nohy. Proč tedy ten žalostný šlendrián dál pokračuje? To je záhada.

Navíc připomínám, že kromě šamponu a sprchového gelu jsou všechny ostatní tekutiny, které vám dají k dispozici, zbytečné a přišly by věk vhod snad jen změkčičům, kteří se právě vzpa-lemu, matovávají z nějaké neronské orgie. Zato se (s výjimkou japonských a čínských hotelů) na umyvadle nikdy neobjeví ony dva předměty, které jsme líky, že jistojistě zapomněli doma, hřebínek a kartáček připadají na zuby (umělohmotný kartáček s několikadenní rozšířenou životností stojí pár šupů, určitě méně než lahvička na tělové mléko).

Hlupáci existují a nic s tím nenaděláme. Jen bych rád věděl, jaký plat berou ti hlupáci, kteří se zabývají takovými věcmi.

1996

Umberto Eco byl italským spisovatelem, sémiotikem a filosofem. Narodil se 5. ledna 1932 v Alessandrii, Itálie, a zemřel 19. února 2016 v Miláně. Jeho literární dílo je mimořádně rozmanité a zahrnuje romány, eseje, historické studie a mnoho dalších žánrů. Proslavil se svým debutovým románem "Jméno růže", který se stal celosvětovým bestsellerem. Eco mistrně kombinoval fikci s historickými a filosofickými prvky. Jeho knihy často refletovaly složitost lidského myšlení, náboženské a kulturní aspekty a filozofické otázky. Vedle své literární kariéry se Eco také věnoval výzkumu sémiotiky a mediální teorie. Jeho dílo zanechalo trvalý otisk a jeho odkaz na čtenáře i akademickou obec zůstává nadále živý.

Fjodor Michajlovič Dostojevskij

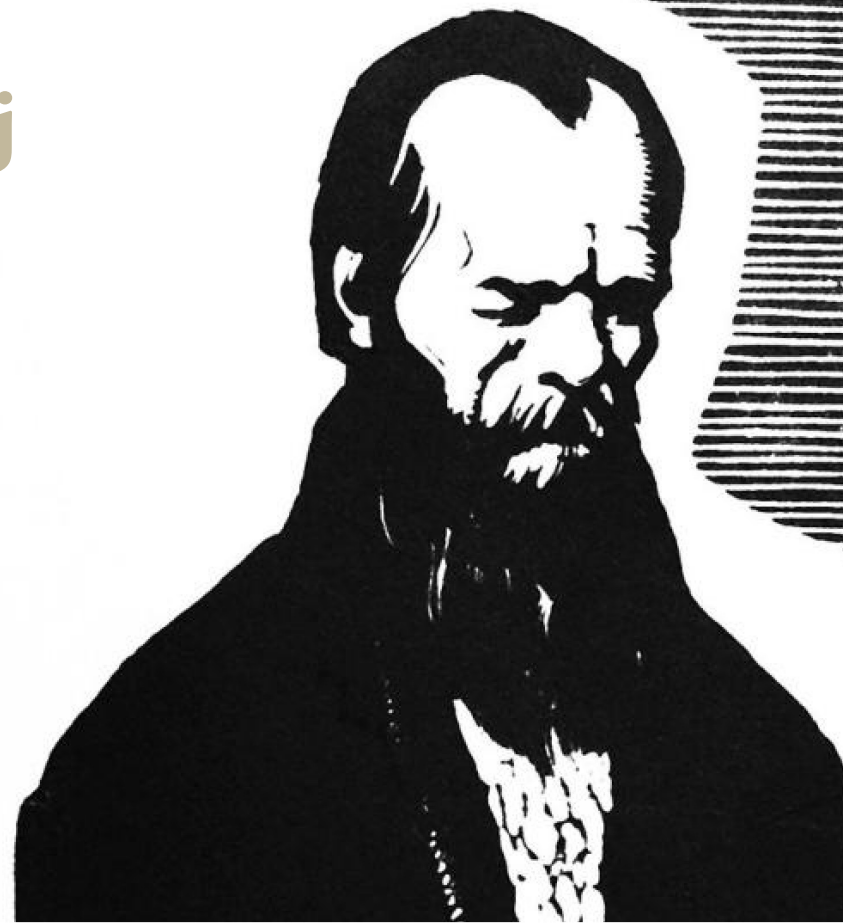
Bílé noci

Fjodor Michajlovič Dostojevskij, slavný ruský spisovatel a filosof, byl jednou z nejvýraznějších postav světové literatury. Narodil se 11. listopadu 1821 v Moskvě, Rusku, a zemřel 9. února 1881 ve Svatém Petěrburku. Jeho dílo je považováno za hluboce existenciální, prozkoumávající lidskou duši a její vnitřní konflikty.

Dostojevského literární rukopis byl charakterizován jeho schopností pronikat do psychologie postav a odhalovat složité vztahy mezi lidskými emocemi. Jeho myšlenky o morálce, náboženství a společenském řádu ho katapultovaly

na vrchol jako jednoho z nejvýznamnějších ruských spisovatelů. Jeho romány nesou silné sociální poselství a často se zaměřují na lidské dilema a utrpení, což umožnilo čtenářům vcítit se do charakterů a prožívat jejich vnitřní boje.

Spisovatelův vliv na světovou literaturu a myšlení je nezměrný. Jeho práce inspirovaly generace spisovatelů a filosofů. Díky jeho neohroženému hledání pravdy v lidských duších se stal jedním z nejuznávanějších autorů v historii literatury, jehož odkaz dodnes rezonuje a poskytuje nám hluboký vhled do lidského nitra.

Nejvýhodnější výhodou člověka je, že může jednat nevýhodně.
Fjodor Michajlovič Dostojevskij

Noctřetí Dnes byl den teskný a deštivý, chmurný jako mé budoucí stáří. Tísni mne takové podivné myšlenky, takové temné pocity, v hlavě se mi hromadí tak nejasné otázky – a chybí mi nějak síla a vůle je rozřešit. Jak to mohu také rozřešit!

Dnes se nevidíme. Včera, když jsme se loučili, začalo se nebe mračit a zdvíhala se mlha. Řekl jsem, že zítra bude ošklivý den; neodpověděla, nechtěla mluvit proti sobě; pro ni je to den světlý a jasný a její štěstí nezkalí ani jediný mráček. „Jestli bude pršet, nevidíme se,“ řekla, „nepřijdu.“ Myslil jsem, že si dnešního deště nevšimla, ale ona zatím nepřišla.

Včera jsme měli svou třetí schůzku, svou třetí bílou noc... Ach, jak člověk radostí a štěstím zkrásní! Jak srdce překypuje láskou! Zdá se ti, že chceš spojit své srdce se srdcem toho druhého, chceš, aby všichni byli veselí, aby se všichni usmívali. A jak nakažlivá je ta radost! Plná něhy byla včera její slova, její srdce bylo plno vlídnosti... Jak

laskavá byla, jak se tulila, jak povzbuzovala a konejšila mé srdce! O, té koketnosti ze samého štěstí! Ajá... Já to měl všechno za bernou minci, myslil jsem, že mne...

Ale, můj bože, jak jsem si to jen mohl myslet? Jak jen jsem mohl být tak slepý, když všechno už mi vzal jiný, nic mi nepatří; když konec konců i ta její něha, její starostlivost, její láska... ano, láska ke mně – nebyla nic jiného než radost z brzkého shledání s tím druhým, touha vnutit i mně své štěstí? – Když on nepřišel, když čekání bylo marné, posmutněla, zrozpačitěla, zneklidněla. Všechny její pohyby, všechna její slova už nebyla tak lehká, hravá a veselá. A – je to zvláštní – byla ke mně ještě pozornější, jako by instinktivně toužila, abych se podílel na jejím vlastním přání, na jejím vlastním strachu, že se jí nesplní. Má Nástěnka byla tak zaražená, tak polekaná, protože nakonec, myslím, pochopila, zeji miluji, a zželelo se jí mé ubohé lásky. Ano, jsme-li nešťastní, cítíme neštěstí druhých silněji; cit se netříští,

ale soustřeďuje.

Přišel jsem k ní se srdcem přetékaným a sotva jsem se dočkal shledání. Netušil jsem, jaké budou mé city nyní, netušil jsem, že všechno skončí jinak. Ona zářila radostí, ona čekala odpověď. Odpovědí byl on sám. Musel přijít, přiběhnout na její volání. Přišla o celou hodinu dřív než já. Nejdřív jí bylo všechno k smíchu, kdejaké slovo ji rozesmálo. Začal jsem mluvit, ale přestal jsem. „Víte, proč jsem tak ráda?“ řekla. „Proč jsem tak ráda, že vás vidím? Proč vás dnes tak miluji?“

„Nu?“ zeptal jsem se a srdce se mi zachvělo. „Miluji vás proto, že jste se do mne nezamiloval. Vždy jiný na vašem místě by začal obtěžovat, dotírat a vzdychat a stýskat si, a vy jste tak milý!“ Tu mi stiskla ruku, že jsem div nevykřikl. Zasmála se.

„Bože! Jakého to mám přítele!“ začala po chvíli velmi vážně. „Pánbůh mi vás seslal! No, co bych si počala, kdybyste se mnou teď nebyl vy? Jak jste nezištný. Jakou

ke mně chováte lásku! Až se vdám, budeme si velmi blízcí, bližší než sourozenci. Budu vás milovat skoro tak jako jeho.“

Bylo mi nějak hrozně teskný v tu chvíli, v mé duši se zachvělo cosi jako smích. „Jste strachem celá bez sebe,“ řekl jsem, „myslíte, že nepřijde.“

„Co vás nemá!“ odvětila. „Kdybych nebyla tak šťastná, asi bych se rozplakala z vaší nedůvěry, z vašich výčitek. Teď jste mne vlastně na něco přivedl, budu mít o čem přemýšlet, ale přemýšlení si nechám na potom, teď se vám přiznám, že máte pravdu. Ano! Jsem nějak nesvá, stále čekám a čekám a s ničím si moc hlavu nelámu. Ale dost už, nechme už svých citů!“

V té chvíli jsme zaslechli kroky a ve tmě se objevil chodec, který se k nám blížil. Oba jsme se zachvěli; ona div nevykřikla. Pustil jsem její ruku a měl jsem se už už k odchodu. Ale mylili jsme se, nebyl to on.

Pokračování příště...

MYŠLENKY BOŽENY NĚMCOVÉ

Božena Němcová, česká spisovatelka a básnířka, byla nesmírně důležitou postavou české literatury 19. století.

Narodila se 4. února 1820 a její dílo překračuje hranice času a generací. Její nejznámější a nejvýznamnější dílo, *Babička*, se stalo klenotem českého románového umění.

Němcová se stala hlavní představitelkou českého národního obrození, jejíž literární odkaz dodnes inspiroval mnoho dalších autorů. Její bohatý literární odkaz zůstává živý a dále oslovuje čtenáře po celém světě. Zemřela 21. ledna 1862 ve věku 41 let, ale její dílo a odkaz na českou literaturu zůstávají trvalé.

Člověk může mít mnoho přátel, může cítit i velikou náklonnost k člověku, může i zvyknout někomu, že se mu zdá cit ten láskou, ale opravdová láska je cosi jiného. Tu musí být rovnost smýšlení i citu, stejná vzdělanost, obapolná důvera neomezená a svoboda.

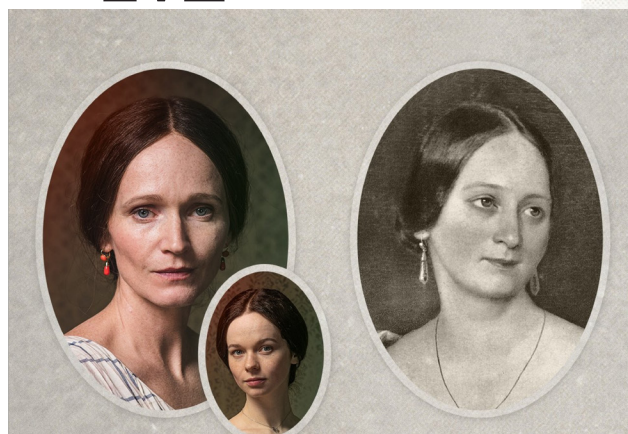

Staré bělidlo – chalupa z Babičky.

Nereptám proti Bohu, ale mnoho na mne ukládá; duch můj snáší to trpělivě, ale tělo klesá.

Muž, byť sebeslavný byl, nesvede tolik, co rozumná žena.

Herečka Anna Geislerová ztvárnila roli Boženy Němcové ve snímku *Božena*

Jevgenij Ivanovič Zamjatin

I. ZÁZNAM

Opisuji prostě slovo za slovem, co bylo dnes otištěno ve Státních listech:

Za 120 dní skončí stavba INTEGRÁLU Blíží se veliká historická chvíle, kdy se první INTEGRÁL vznese do kosmického prostoru. Před tisíciletím podřídili vaši hrdinní předkové moci Jednotného státu celou zeměkouli. Na vás je dosáhnout ještě slavnějšího vítězství: zintegrovat skleněným, elektrickým, ohňodechým INTEGRÁLEM nekonečnou rovnici vesmíru. Na vás je vložit blahodárné jádro rozumu na nevědomé bytosti sídlící na jiných planetách – snad ještě v divošském stavu svobody. Nepochopí-li, že jim přinášíme matematicky neomylné štěstí, jsme povinni jim je vnutit. Ale dříve než zbraně vyzkoušíme slovo. Jménem Dobroditele oznamuje se všem číslicím Jednotného státu: Každý, komu nechybějí vlohy, je zavázán sepisovat traktáty, tendenční poezii, manifesty, ódy nebo jiná díla o kráse a vznešenosti Jednotného státu. To bude první náklad, který ponese INTEGRÁL. Ať žije Jednotný stát, ať žijí čísla, ať žije Dobroditel!

Píšu – a cítím, že mi hoří tváře. Ano, zintegrovat grandiózní vesmírnou rovnici. Ano, narovnat divošskou křivku, napřímít

ji podle tečny – asymptoty – podle přímky. Protože linií Jednotného státu je přímka. Nádherná, božská, přesná, racionální přímka – nejracionalnější z čar.

Já, D-503, Hlavní konstruktér Integrálu, jsem jen jedním z matematiků Jednotného státu. Mé pero navyklé číslicím není schopno vytvořit hudbu asonancí a rýmů. Pokusím se pouze zaznamenat to, co vidím, co si myslím – přesněji, co si myslíme MY (ba právě – MY, a toto MY nechť stojí v titulu mých záznamů). Ale bude to derivát našeho života, matematicky dokonalého života Jednotného státu, a co jiného by tedy mohlo vzniknout než veliká báseň? Vznikne sama od sebe, mimo moji vůli – věřím tomu a vím to.

Píšu a cítím, že mi hoří tváře. Něco podobného asi zakouší žena, když ve svém nitru poprvé zachytí tep nového, ještě droboučkému, slepého človíčka. Jsem to já a zároveň někdo jiný. A dlouhé měsíce ho budu muset živit vlastní mízou, vlastní krví a pak ho s bolestí od sebe odtrhnout a položit k nohám Jednotného státu. Ale jsem odhodlán tak jako každý, nebo skoro každý z nás. Jsem odhodlán ke všemu.

Evgenij Ivanovič Zamjatin byl význačným ruským spisovatelem a filosofem, jehož literární dílo zanechalo hluboký dojem na světovou literaturu. Narodil se 20. ledna 1884 v Lebedyanu, Ruské impérium, a zemřel 10. března 1937 ve francouzském exilu. Zamjatinovy práce se vyznačovaly revolučním přístupem ke společnosti a osobní svobodě. Jeho nejslavnější román "My" se stal základem pro dystopickou literaturu 20. století a ovlivnil mnoho pozdějších autorů, včetně George Orwella a Aldouse Huxleyho. Zamjatinův zájem o filosofii a politiku byl patrný v celém jeho literárním díle, které zahrnovalo i další romány, povídky a eseje. Jeho odvaha vyjadřovat kritické myšlenky o společnosti vedla k tomu, že byl vládou carského Ruska a později Sovětským svazem zakázán, a jeho díla byla v exilu publikována.

Tři muži ve člunu (o psu nemluvě)

Asi v jedenáct hodin se před námi objevil Reading. Řeka je tu špinavá a neutěšená. V sousedství Readingu se nikdo nezdržuje. Město samo je slavné a staré, pochází z dávných dob krále Ethelreda, kdy Dánové zakotvili se svými válečnými lodmi v Kennetu a vyrazili z Readingu, aby zpustošili celé území Wessexu. Zde Ethelred se svým bratrem Alfrédem bojovali a porazili Dány, při čemž Ethelred si vzal na starost modlení a Alfréd bojování.

V pozdějších letech se Reading, jak se zdá, stal příhodným místem, kam utéci, když se poměry v Londýně stávaly nepříjemné. Parlament se obyčejně přihnul do Readingu, kdykoliv ve Westminsteru propukl mor, a v roce 1625 ho tam následovala i spravedlnost a všechny soudy se odbývaly v Readingu. Londýnu se jistě vyplatilo opatřit si občas docela obyčejný mor a tak se zbavit jak právníků, tak parlamentu.

Za bojů parlamentu proti králi byl Reading obléhán earlem z Essexu a o čtvrt století později princ Oranžský zde porazil vojsko krále Jakuba.

Jindřich I. je pochován v Readingu, v benediktinském opatství, které sám založil a jehož zříceniny stále ještě můžete vidět. V tomto opatství měl veliký Jan z Gauntu svatbu s lady Blanche.

U readingského zdymadla nás dohonil parník, který patřil našim známým. Vzali nás do vleku a dopravili asi na míli od Streatley. Být vlečen lodí je rozkošný pocit. Mám to raději než veslování. Plavba mohla být ještě rozkošnější, nebýt spousty ničemných lodiček, které se našemu parníku neustále pletly do cesty a kvůli nimž, abychom je nepřevrhli, jsme museli co chvíli zpomalovat a zastavovat. Je opravdu nanejvýš pobuřující, jak se takové kocábky pletou do cesty parníkům. Mělo by se proti tomu něco dělat.

A ke všemu se ještě chovají neobyčejně drze. Pískáte, až vám málem praskne kotel, než se jim uráčí uhnout. Kdyby bylo po mém, občas bych jednu nebo dvě potopil, abych jim dal za vyučenou. Kousek nad Readingem je řeka velmi krásná. U Tilehurstu je poněkud zohyžděna železnicí, ale od Mapledurhamu do Streatley je nádherná.

Kousek nad mapledurhamským jezem minete Hardwick House, kde Karel I. hrával kuželky. Roztomilá hospůdka U Labutě nedaleko Pangbournu je jistě právě tak dobře známa návštěvníkům malířských výstav jako pangbournským občanům.

Parní člun našich přátel se od nás odpoutal u jeskyně a Harris se snažil dokázat, že je rada na mně, abych vesloval. Připadalo mi to nanejvýš nespravedlivé. Ráno jsme si umluvili, že já budu veslovat tři míle za Reading, a teď jsme byli deset mil za Readingem! Bylo jasné, že teď byla rada na Jiřím a Harrisovi.

Přesto se mi však nepodařilo ukázat Jiřímu a Harrisovi věc ve správném světle. Abych se tedy vyhnul hádce, uchopil jsem vesla. Nevesloval jsem ještě ani minutu, když Jiří spatřil, jak na vodě plave něco černého. Zamířili jsme tam. Když jsme se k tomu přiblížili, Jiří se nahnul a uchopil to. S výkřikem však ucukl a zesinal.

Byla to mrtvola ženy. Ležela nehybně na vodě a její tvář byla mírná a klidná. Nebyla to krásná tvář: na to, aby byla krásná, byla předčasně zestárlá a příliš hubená a strhaná. Byla to však jemná, milá tvář a přesto, že na ní byly stopy strádání a chudoby, byl na ní výraz hlubokého míru, jaký je někdy vidět na obličejích nemocného, když konečně pominula bolest.

Naštěstí pro nás – netoužili jsme po tom, zdržet se zde a nechat se tahat po úřadech – spatřilo mrtvolu i několik lidí na břehu a ti se jí ujali.

Později jsme se dověděli příběh té ženy. Ovšemže to byla stará, prastará, obyčejná tragédie. Milovala a byla oklamána – nebo se zklamala. Buď jak buď, zhřešila – někteří z nás to občas dělají – a její rodina a přátelé byli samozřejmě pohoršeni a rozhořčeni, a proto před ní zavřeli dveře.

Ponechána sama sobě, aby zápasila se světem s mlýnským kamenem hanby kolem šíje, klesala stále níž a níž. Nějaký čas živila sebe i dítě z dvanácti šilinků týdně, které jí vynesla dvanáctihodinová denní dřina. Z toho šest šilinků platila na dítě a ze zbytku udržovala pohromadě vlastní tělo a duši.

Šest šilinků týdně nedrží tělo aduši pohromadě příliš pevně. Chtějí se rozejít, když je mezi nimi tak slabé pouto. Myslím, že jednoho dne jí bolest a šedá jednotvárnost toho všeho vyvstaly před očima jasněji než jindy a ten šklebící se přízrak ji polekal. Ještě jednou se obrátila na své přátele, avšak hlas zbloudil a zavržené nepronikl chladnou zdí jejich počestnosti. Potom ještě jednou navštívila dítě, dlouho je držela v náruči a líbala je tak nějak unaveně a mdle, aniž projevila jakékoliv zvláštní pohnutí, vtiskla mu do ruky krabičku čokoládových bonbónů za jednu penci a nakonec je opustila. Potom si za několik posledních šilinků koupila jízdenku a odjela do Goringu.

Zdá se, že nejtrpčí vzpomínky jejího života se soustřeďovaly na lesy a jasně ze-

lé louky kolem Goringu. Ale ženy podivně lnou k noži, který je probodává, a možná že do hořkosti se mísily i šťastné vzpomínky na nejhezčí chvíle strávené u těchto stinných hlubin, nad nimiž mohutné stromy sklánějí tak nízko své větve.

Chodila po lesích na břehu řeky celý den, a když nastal večer a šedý soumrak rozprostřel na vodu své temné roucho, vztáhla ruce k mlčící řece, která znala její žal i její radost. A stará řeka ji přijala do své něžné náruče, položila její unavenou hlavu na svá ňadra a zahrnala bolest.

Tak zhřešila ve všech věcech – zhřešila v životě i v smrti. Bůh jí buď milostiv, i všem ostatním hříšníkům, budou li jací.

Goring na levém a Streatley na pravém břehu jsou rozkošná místa vhodná k několikaletému pobytu. Úsek řeky do Pangbournu láká k plavbě na plachetnici za slunečního světla nebo k veslování při měsíčku a okolní krajina je plna krásy. Toho dne jsme chtěli doplout do Wallingfordu, ale líbezná, usměvavá tvář řeky nás lákala ke krátké zastávce. A tak jsme nechali člun u mostu, šli do Streatley a k velké Montmorencyho spokojenosti jsme poobědvali v hostinci U Býka.

Říká se, že pahorky po obou stranách toku se kdysi na tomto místě spojovaly a přehrazovaly nynější Temži, řeka prý tenkrát končila zde, nad Goringem, obrovským jezerem. Nemohu tomu tvrzení ani odporovat, ani je dokázat. Prostě je uvádím.

Streatley je staré město, jehož původ sahá, jako většiny měst a vesnic na Temži, do časů starých Britů a Sasů. Goring není zdaleka tak pěkné místo k pobytu jako Streatley, můžete li si vybrat. Je však svým způsobem ucházející a je blíž dráhy, pro případ, že byste v hotelu nezaplatili a chtěli zmizet.

Odkud nám asi, milý čtenáři, zabloudí kapitola příště? Nechte se překvapit už za týden v dalším čísle časopisu Perutě.

the **CATCHER**
in the **RYE**

a novel by **J. D. SALINGER**

JEROME DAVID SALINGER

Jerome David Salinger, známý spíše pod jménem J.D. Salinger, byl americký spisovatel, který se stal ikonou americké literatury díky svému románu „Kdo chytá v žitě“ (The Catcher in the Rye). Narodil se 1. ledna 1919 v New Yorku a zemřel 27. ledna 2010 v Cornish, New Hampshire.

Salingerova literární kariéra se začala for-movat v 40. a 50. letech 20. století, ale jeho nejznámější a nejvýznamnější dílo, „Kdo chytá v žitě“, vyšlo v roce 1951. Tento román se stal klasikou americké literatury a jeho protagonistou, holdemistou Holdenem Caulfieldem, si oblíbilo mnoho čtenářů po celém světě. Holdenova hledání identity, boj s dospělostí a touha po autenticitě zasáhly generace mladých lidí a staly se symbolem mládeže a rebelujícího ducha.

Salingerovy literární práce byly charakterizovány jeho jedinečným stylem psaní, výraznými postavami a hlubokými psychologickými rozměry. Jeho povídky, jako „Franny a Zooey“ a

„Dětské křehkosti“, se zabývají tématy existence, lidských vztahů a vnitřního konfliktu.

J.D. Salinger však byl známý svou zálibou v soukromí a tajemnosti. Po úspěchu „Kdo chytá v žitě“ se stáhl z veřejného života a odmítal poskytovat rozhovory nebo se účastnit veřejných akcí. Jeho rozhodnutí žít odloučeně od veřejnosti přispělo k mnoha spekulacím a teoriím o jeho životě a psaní.

Salingerova oddanost soukromí se projevila i ve snaze zabránit adaptacím jeho děl na filmové nebo divadelní plátno. To však nesnížilo význam a odkaz jeho literárního díla.

Den jako stvořený pro banánové rybičky

Devadesát sedm mužů z newyorských reklamních kanceláří okupovalo meziměstské linky hotelu tak strašným způsobem, že dívka z č. 507 musela čekat od oběda skoro do půl třetí, než se dostala k hovoru. Ale ona ten čas nepromarnila. Přečetla si v jednom kapesním časopisu pro ženy článek s názvem „Sex může být zábavou nebo peklem“. Vyprala si hřeben a kartáč, vyčistila si skvrnu na sukni od béžového kostýmu, popošíla si knoflík na halence od Sakse. Vytrhla si z mateřského znamínka dva chlupy, které právě vyrazily na povrch. Když se konečně v jejím pokoji ozvalo zvonění, seděla na okenním parapetu a byla už skoro hotová s lakováním nehtů na levé ruce.

Tahle dívka nikdy ničeho kvůli zazvonění telefonu nenechala. Vypadala, jako by u ní zvonil nepřetržitě už od dob její puberty. Telefon zvonil, ale ona si přejela malým lakovacím štětečkem malíček levé ruky a zdůraznila linii pľlměsíčku. Pak pečlivě lahvičku s lakem uzavřela, vstala a začala mávat levou mokrou rukou ve vzduchu. Suchou rukou vzala z parapetu přeplněný popelník a odnesla ho s sebou k nočnímu stolku, kde stál telefon. Sedla si na jednu ustlanou manželskou postel a to už telefon zvonil popáté nebo pošesté zvedla sluchátko.

„Haló,“ řekla, držíc prsty levé ruky natažené a daleko od bílého hedvábného županu, což bylo to jediné, co měla kromě trepek na sobě – prs-

týnky nechala v koupelně.

„Mám tady pro vás ten New York, paní Glassová,“ řekla slečna z ústředny.

„Děkuju vám,“ odpověděla dívka a udělala si na nočním stolku místo pro popelník. Ozval se ženský hlas.

„Muriel? Jsi to ty?“ Dívka mírně odtáhla sluchátko od ucha. „Ano, maminko. Jak se máš?“ řekla.

„Umírám o tebe strachem. Proč jsi nezavolala? Je s tebou všechno v pořádku?“

„Snažila jsem se tě dovolat včera večer a především. Ale ten telefon tady je –“

„Je s tebou všechno v pořádku, Muriel?“

Dívka zvětšila úhel mezi sluchátkem a uchem.

„Mám se výborně. Je mi vedro. Dneska je nejteplejší den, jaký byl na Floridě od –“

„Proč jsi mi nezatelefonovala? Umírám strachem“

„Maminko, miláčku, nekřič na mě, já tě nádherně slyším,“ odpověděla dívka. „Volala jsem tě večer dvakrát, jednou hned –“

„Já jsem tatínkovi včera říkala, že budeš pravděpodobně večer volat. Ale kdepak, on musel – Je s tebou všechno v pořádku, Muriel? Řekni mi pravdu.“

„Mám se výborně. Prosím tě, přestaň se už ptát.“

„Kdy jste dojeli?“

„Já nevím. Ve středu brzy ráno.“ „Kdo řídil?“

„On,“ odpověděla dívka. „Ale bud' klidná. Řídil moc dobře. Až mě to překvapilo.“ „On řídil? Muriel, vždyťs mi dala čestné –“

„Mami,“ přerušila ji dívka „vždyť ti to povídám. Řídil moc dobře. Nejel za celou cestu víc než osmdesátkou. Když už o tom mluvíme.“ „Nezkoušel zase ty hlouposti se stromama?“

„Povídám ti, že řídil moc dobře, maminko. Tak prosím tě. Poprosila jsem ho, aby se držel bílé čáry a vůbec, a on pochopil, co tím myslím, a držel se jí. Dokonce se snažil nedívat se na stromy – bylo to vidět. Spravili tatínkovi už to auto?“

„Ještě ne. Chtějí čtyři sta dolarů jen za –“

„Mami, vždyť Seymour tatínkovi říkal, že to zaplatí. Proč by měl –“

„No dobrá, dobrá, uvidíme. Jak se choval ve voze a vůbec?“

„Dobře,“ odpověděla dívka.

„Říkal ti ještě pořád tím ošklivým –“

„Ne. Už má něco jiného.“

„Co?“

„Ale mami, co na tom záleží?“

„Já to chci vědět, Muriel. Tatínek“

„No dobrá, dobrá. Říká mi miss Duchovní trajda 1948,“ odpověděla dívka a zahihňala se.

„To není k smíchu, Muriel, to není vůbec nic k smíchu. To je hrůza. Je to smutný, abys věděla.

Když si pomyslím, jak“

„Mami,“ přerušila ji dívka, „poslyš. Pamatuješ na tu knihu, co mi poslal z Německa? Víš přece – ty německé básně. Co jsem s ní udělala? Pořád se mořím –“

„Máš ji.“

„Víš to jistě?“ zeptala se dívka.

„Urcitě. Totiž, mám ji já. Je ve Freddyho poko-ji. Nechalas ji tady a já pro ni neměla místo v – Proč? On ji chce?“

„Ne. To jen že se mě na ni cestou sem ptal. Chtěl vědět, jestli jsem ji četla.“

„Vždyť to bylo německy!“

„Bylo. Ale na tom nezáleží,“ řekla dívka a přehodila nohu přes nohu. „Povídal, že ty básně náhodou napsal jediný veliký básník našeho století. Povídal, že jsem si měla koupit překlad nebo něco. Nebo se ten jazyk naučit, prosím tě.“

„To je děsný. Děsný. Je to smutný, abys věděla, smutný. Tatínek včera večer povídal –“

„Okamžik, maminko,“ řekla dívka. Došla si k parapetu pro cigarety, zapálila si a vrátila se na postel. „Mami?“ řekla a vyfoukla kouř.

„Muriel. Prosím tě, poslouchej mě chvíli.“ „Já poslouchám.“

„Tatínek mluvil s dr. Sivetskím.“ „Ale?“ odpověděla dívka.

„Řekl mu všechno. Aspoň tvrdil, že mu řekl všechno znáš přece tatínka. O těch stromech. O tom s tím oknem. O těch strašných věcech, co řekl babičce k jejím plánům, jak by chtěla umřít. Co udělal se všema těma rozkošnými fotkama z Bermud – všechno.“

„No a,“ odpověděla dívka.

„No a. Za prvé řek, že je to vyložený zločin, že ho vojenská nemocnice propustila – moje čest-

ný slovo. A řek tatínkovi, že je tady rozhodně pravděpodobnost – moc velká pravděpodobnost, povídal – že Seymour začne být naprosto nezodpovědný za své činy. Moje čestný slovo.“ „Tady v hotelu je jeden psychiatr,“ řekla dívka.

„Kdo? Jak se jmenuje?“

„Já nevím. Rieser nebo tak nějak. Je prej moc dobrej.“

„V životě jsem to jméno neslyšela.“

„Ale přesto je prej moc dohrej.“

„Muriel, prosím tě, nebud' drzá. My o tebe máme velkou starost. Tatínek ti chtěl hned včera večer telegrafovat, abys přijela domů, mám-li ti říct prav–“

„Já ještě domů nepojedu, maminko. Tak se uklidni.“

„Muriel. Moje čestný slovo. Dr. Sivetski povídal, že se může stát, že Seymour naprosto přestane být zodpovědný za –“

„Vždyť jsem teprv přijela, maminko. Jsou to první prázdniny, co po letech mám, a nehodlám prostě zabalit a jet domů,“ řekla dívka. „Ted bych se stejně nemohla vydat na cestu. Jsem tak spálená, že se skoro nemůžu pohnout.“

„Ty jsi spálená? Copak ses nemazala tou Bronzinou z kelímku, co jsem ti dala do kufru? Dala jsem ti ji hned“ „Mazala. Ale stejně jsem se spálila.“

„To je hrůza. Kde ses spálila?“ „Všude, miláčku, všude.“

„To je hrůza.“ „Však to přežiju.“

„A řekni, mluvila jsi s tím psychiatrem?“

„Tak trochu,“ odpověděla dívka. „Co říkal? Kde byl Seymour, když jsi s ním mluvila?“ „V Mořském salonku, hrál na klavír. Hrál na klavír po oba večery, co jsme tady.“

„No, a co říkal?“

„Ale, moc toho neříkal. Oslovil mě sám. Seděla jsem vedle něho včera u binga a on se mě zeptal, jestli to ve vedlejší místnosti nehraje na klavír můj manžel. Řekla jsem, že jo, a on se mě zeptal, jestli Seymour není nemocný nebo něco. A tak jsem řekla –“

„Proč se tě na to ptal?“

„Copak já vím, mami. Asi protože je tak bledej a tak,“ odpověděla dívka. „Zkrátka a dobře, když

jsme nechali binga, tak se mě on a jeho žena zeptali, jestli bych s nima nechtěla na skleničku. A tak jsem šla. Má hroznou ženu. Pamatuješ na ty příšerný večerní šaty, co jsme viděli u Bonwita ve výkladě? Ty, jak jsi říkala, že by člověk musel mít úplně mrňavoučkou –“

„Ty zelený?“ „Ona je měla na sobě. A přitom je strašně bokatá. Pořád se mě ptala, jestli je Seymour příbuzný Suzanne Glassové, která má ten obchod na Madison Avenue – té modistky.“

„Ale co říkal on? Ten doktor.“

„Aha. No, vlastně nic zvláštního. Byli jsme totiž v baru. Byl tam příšernej randál.“

„Ale, ale řeklas – řeklas mu, co chtěl udělat s babiččiným křeslem?“

„Ne, maminko. Nepouštěla jsem se do žádných podrobností,“ odpověděla dívka.

„Pravděpodobně budu mít ještě příležitost s ním mluvit znovu. Je od rána do večera v baru.“

„A neříkal, že by se mohlo stát, že by však víš že by se začal chovat nějak divně nebo něco? Že by ti něco moh udělat?“

„To zrovna ne,“ odpověděla dívka. „To by musel znát víc faktů, mami. Oni musejí vědět všechno o tvém dětství a všechny tyhle věci. Vždyt jsem ti říkala, že jsme skoro nemohli mluvit, jaký tam byl randál.“

„Hm. Co tvůj modrej kabát?“

„Je v pořádku. Dala jsem si trochu ubrat vycpávky.“ „Jaké se nosí letos šaty?“

„Strašný. Ale fantastický. Jdou flitry všechno možný,“ odpověděla dívka.

„Jaký máte pokoj?“

„Dobrej. Docela dobrej. Ten, co jsme měli před válkou, jsme nedostali,“ odpověděla dívka. „Lidi jsou tady letos hrozný. Měla bys vidět, co za lidi s námi sedí v jídelně. U vedlejšího stolku. Vypadají, jako by sem přijeli nákladákem.“

„To máš dneska všude. Jaká je ta tvoje nabíraná sukně?“

„Je moc dlouhá. Já jsem ti říkala, že je moc dlouhá.“ „Muriel, já bych se tě jen ráda ještě jednou zeptala je s tebou opravdu všechno v pořádku?“

„Je, maminko,“ odpověděla dívka. „Už se mě ptáš podevadesátý.“

„A nechceš se vrátit domů?“

„Nechci, mami.“

„Tatínek včera večer povídal, že by ti to s radostí zaplatil, kdyby sis jela někam sama a všechno si rozmyslela. Mohla by sis udělat nějakou hezkou okružní cestu. Mysleli jsme –“

„Děkuju, já nechci,“ odpověděla dívka a přehodila nohu zpátky. „Mami, ten hovor už stojí“

„Když si pomyslím, jaks na toho hochu celou válku čekala – já jen, že když si člověk pomyslí na všechny ty paničky, co –“

„Mami,“ řekla dívka, „měly bychom zavěsit. Seymour může každou chvilku přijít.“

„Kde je?“ „Na pláži.“

„Na pláži. Sám? A chová se na pláži slušně?“

„Mami,“ řekla dívka, „ty o něm mluvíš, jakoby byl nějaký zuřivý šílenec –“

„Nic takového jsem neřekla, Muriel.“

„Ale slyším to z tvýho tónu. Já jen jako, že nedělá nic jinýho, než že tam leží. Vůbec si nesundá koupací plášť.“

„Že si vůbec nesundá koupací plášť? A proč?“

„Copak já vím, asi protože je tak bílej.“

„Můj ty bože, ale on přece potřebuje slunce. Copak ho nemůžeš přinutit?“

„Znáš Seymoura,“ odpověděla dívka a znovu si přehodila nohu přes nohu. „Říká, že nechce, aby se banda nějakých idiotů koukala na jeho tetování.“

„Vždyť žádné tetování nemá! Nebo si ho dal na vojně udělat?“

„Ne, maminko. Ne, miláčku,“ řekla dívka a vstala. „Poslyš, já tě třeba zejtra zavolám.“

„Muriel! Poslyš!“

„Ano, maminko,“ odpověděla dívka a přenesla váhu na pravou nohu. „Zavolej mi ihned, jak udělá nebo řekne něco divnýho víš, co tím myslím. Slyšíš?“

„Já se Seymoura nebojím, maminko.“ „Muriel, já si přeju, abys mi to slíbila.“

„No dobře, tak ti to slibuju. Sbohem, mami,“ řekla dívka.

„Že posílám pusu tatkoví.“ A zavěsila.

„Jsi murglas,“ řekla Sibyla Carpenterová, která bydlela s maminkou v hotelu. „Anebo nejsi murglas?“

„Kočičko, prosím tě, přestaň to říkat. Maminku

už to dohání k šílenství. Drž, prosím tě.“

Paní Carpenterová mazala Sibyle opalovacím olejem ramínka a roztírala ho na zádičkách po útlých křídélkách lopatek. Sibyla se kymácela na velkém nafukovacím plážovém míči, na němž seděla, obličej obrácený k oceánu. Měla kanárkově žluté dvoudílné plavky, jejichž jeden díl nebude vlastně potřebovat dřív než za devět nebo deset roků.

„Byl to ve skutečnosti jenom obyčejný hedvábný šátek když člověk přišel blíž, tak to viděl,“ řekla žena na opalovacím lehátku vedle paní Carpenterové. „Moc by mě zajímalo, jak si ho tak dokázala uvázat. Bylo to opravdu kouzelný.“

„Jak mi to učíte, muselo to být opravdu kouzelný,“ přitakala paní Carpenterová. „Tak přece drž, holčičko.“ „Jsi murglas nebo nejsi murglas?“ zeptala se Sibyla. Paní Carpenterová si povzdychla. „A je to,“ řekla. Zastroubovala lahvičku s opalovacím olejem uzávěrem. „Tak si běž hrát, kočičko, maminka jde do hotelu a dá si s paní Hubbelovou martini. A olivu ti přinese.“

Propuštěná Sibyla seběhla vmžiku na pláž a vykročila k Rybářskému pavilonu. Zastavila se jen na chvíli, aby šlápla na vlhký zborcený hrad, a brzy byla mimo prostor, který byl vyhrazen hostům z hotelu.

Ušla asi půl kilometru a pak se zničehonic klikatě rozběhla po měkké partii pláže. U místa, kde ležel na zádech mladý muž, se zastavila. „Jdeš do vody? Jsi murglas?“ řekla.

Mladý muž sebou škubl a pravá ruka mu vylítla ke klopám froté plášť. Otočil se na břicho, takže mu z očí spadl srolovaný ručník, přimhouřil je a podíval se na Sibylu.

„Ahoj, Sibylo.“ „Jdeš do vody?“

„Čekal jsem na tebe,“ odpověděl mladý muž. „Co je nového?“

„Cože?“ „Co je nového? Co je na programu?“ „Taťka zejtra přilítne elopránem,“ řekla Sibyla, kopající do písku.

„Ne mně do obličej, děťátko,“ řekl mladý muž a chytil Sibylu za kotník. „No, však už je načase, aby tady byl, ten tvůj tatka. Už na něj čekám hodinu od hodiny. Hodinu od hodiny.“

„Kde je ta paní?“ zeptala se Sibyla.

„Ta paní?“ Mladý muž si setřepal trochu písku z řídkých vlasů. „Těžko říct, Sibylo. Může být na tisíci nejrůznějších místech. U holiče. Dává si třeba barvit vlasy na norkovo. Nebo dělá v pokoji panenky pro chudé děti.“ To už ležel natažený, zařaté pěsti jednu na druhé a vrchní si podpíral bradu. „Zeptej se mě na něco jiného, Sibylo,“ řekl. „Máš hezké plavky. Modré plavky, to je moje.“ Sibyla na něj upřela oči, pak se podívala na své vystrčené břicho. „Vždyť jsou žlutý,“ řekla. „Jsou žlutý.“ „Vážně? Pojd' kousek blíž.“ Sibyla pokročila kupředu.

„Máš úplně pravdu. Jsem to ale blázen.“ „Jdeš do vody?“ zeptala se Sibyla.

„Vážně o tom uvažuju. Moc o tom přemýšlím, Sibylo, abys věděla.“

Sibyla píchla prstem do gumové matračky, které mladý muž někdy užíval jako polštářku pod hlavu. „Potřebuje nafouknout,“ řekla.

„Máš pravdu. Potřebuje nafouknout víc, než jsem ochoten uznat.“ Vytáhl pěsti zpod brady a opřel si bradu o písek. „Vypadáš výborně, Sibylo,“ řekl. „Je radost na tebe pohledět. Vypravuj mi o sobě.“

Natáhl ruce před sebe a uchopil Sibylu za kotníky. „Já jsem Kozorožec,“ řekl. „Co jsi ty?“

„Sharon Lipschutzová povídala, žes ji nechal sedět vedle sebe u klavíru,“ řekla Sibyla. „To že řekla Sharon Lipschutzová?“ Sibyla horlivě přikývla.

Mladý muž pustil její kotníky, stáhl ruce a položil si tvář na pravé předloktí. „Však víš,“ řekl, „jak to někdy bývá, Sibylo. Seděl jsem a hrál. A tebe nebylo nikde vidět. A Sharon Lipschutzová přišla ke mně a sedla si vedle mě. Nemoh jsem ji přece odstrčit, nebo jo?“

„Moh.“ „Ale kdepak. Nemoh. To jsem nemoh udělat,“ odpověděl mladý muž. „Ale já ti řeknu, co jsem udělal.“

„Co?“ „Představoval jsem si, že jsi to ty.“

Sibyla se okamžitě sehnula a začala se hrabat v písku. „Pojďme do vody,“ řekla. „Dobře,“ odpověděl mladý muž. „To by snad šlo.“ „Příště ji odstrč,“ řekla Sibyla. „Koho mám odstrčit?“

„Sharon Lipschutzovou.“

„Á, Sharon Lipschutzovou,“ řekl mladý muž. „Jak se to jméno vrací. Spojuje vzpomínku s přáním.“ Zničehonic vstal. Podíval se na oceán. „Sibylo,“

řekl, „víš, co uděláme? Zkusíme, jestli bychom nechtyli banánovou rybičku.“

„Co?“ „Banánovou rybičku,“ opakoval a rozvázal si pásek u plášť. Pak si plášť svlékl. Měl bílá úzká ramena a plavky barvy královské modři. Potom koupací plášť složil, nejdříve po délce a pak ještě na tříkrát. Rozbalil ručník, který měl předtím na očích, roztáhl ho na písku a pak na něj položil složený plášť. Sehnul se, sebral matračku a přitiskl ji pravou paží k tělu. Potom vzal levou rukou Sibylu za ruku.

Vykročili spolu k oceánu.

„Tys už asi viděla hodně banánových rybiček,“ řekl mladý muž.

Sibyla zavrtěla hlavou. „Neviděla? Kde vůbec bydlíš?“ Já nevím,“ odpověděla Sibyla. Jakkpak bys nevěděla. To musíš vědět, Sharon Lipschutzová ví, kde bydlí, a jsou jí teprve tři a půl roku.“ Sibyla se zastavila v chůzi a vytrhla mu ruku. Sebrala obyčejnou mušli a zadívala se na ni s předstíraným zájmem. Pak ji hodila na zem.

„Ve Whirly Woodu, v Connecticutu,“ řekla a znovu vykročila břískem napřed.

„Ve Whirly Woodu v Connecticutu,“ řekl mladý muž. „Není to náhodou někde u Whirly Woodu v Connecticutu?“

Sibyla se na něj podívala. „Vždyť tam právě bydlím,“ řekla netrpělivě. „Já ve Whirly Woodu v Connecticutu bydlím.“ O několik kroků ho předběhla, chytila si levou rukou levou nohu a dvakrát nebo třikrát poskočila.

„Nemáš ponětí, jaks mi všechno objasnila,“ řekl mladý muž. Sibyla si pustila nohu. „Četls Malého černého Samba?“ zeptala se.

„To je legrační, že se mě na to ptáš,“ řekl. „Náhodou jsem ho včera večer dočet.“ Sehnul se a vzal znovu Sibylu za ruku. „Cos tomu říkala?“ zeptal se.

„Pobíhali ty tygři pořád kolem stromu?“

„Já měl dojem, že se už jakživo nezastaví. V životě jsem neviděl tolik tygrů.“

„Bylo jich jenom šest,“ řekla Sibyla.

„Jenom šest!“ odpověděl mladý muž. „Ty tomu říkáš ,jenom!“

„Máš rád vosk?“ zeptala se Sibyla.

„Co jestli mám rád?“ opáčil mladý muž. „Vosk“

„Moc. Ty ne?“
 Sibyla přikývla. „Máš rád olivy?“ zeptala se.
 „Olivy mám. Olivy a vosk. Bez toho nikdy nikam nechodím.“
 „Máš rád Sharon Lipschutzovou?“ zeptala se Sibyla.
 „Mám. Ano, mám,“ odpověděl mladý muž. „A nejraději na ní mám to, že nikdy neubližuje malejm pejskům v hotelové hale. Například tomu malému mopslíkovi, co patří té dámě z Kanady. Ty tomu asi nebudeš věřit, ale některé holčičky štouchají toho pejska hůlkou od balonku. Ale Sharon ne. Ta není nikdy zlá, ani zlomyslná. Proto ji mám tak rád.“ Sibyla mlčela.
 „Já ráda žvejkám svíčky,“ řekla konečně.
 „Kdo by nerad?“ odpověděl mladý muž a omočil si nohy. „Brrr! Ta je studená.“ Hodil gumovou matračku na vodu. „Ne, počkej okamžik, Sibylo. Počkej, až budeme kousek dál.“
 Brodili se dál, až voda sahala Sibyle do pasu. Pak mladý muž Sibylu zvedl a položil ji bříškem na matračku.
 „Ty nikdy nenosíš koupací čepici nebo něco?“ zeptal se.
 „Ne abys mě pustil,“ nařídila Sibyla. „Tak mě přece drž.“
 „No dovolte, slečno Carpenterová, znám své povinnosti,“ řekl mladý muž. „Jenom hezky koukej, kdyby tam byla banánová rybička. Dneska je den jako stvořený pro banánové rybičky.“
 „Já žádný nevidím,“ řekla Sibyla.
 „Pochopitelně. Mají strašně podivné zvyky. Strašně podivné.“ A strkal matračku dopředu. Voda mu ještě nesahala ani po prsa. „Mají strašně zoufalý život,“ řekl. „Víš, co dělají, Sibylo?“
 Sibyla zavrtěla hlavou.
 „No, plavou do díry, kde je hodně banánů. Vploujou do ní jako docela obyčejné rybičky. Ale jakmile jsou jednou uvnitř, tak se chovají jako prasátka. Já zažil banánové rybičky, které vpluly do banánové díry a snědly i sedmdesát osm banánů.“
 „Popostrčil matračku i s pasažérkou o třicet čísel k horizontu. „Samozřejmě po tom tak ztloustnou, že už se nedostanou z díry. Neprojdou dveřma.“
 „Ne moc daleko,“ řekla Sibyla. „A co se s nima stane?“

„Co se stane s kým?“
 „S banánovejma rybičkama.“
 „Jo ták, ty myslíš, jako když snědí tolik těch banánů a pak nemůžou z banánové díry ven?“
 „No,“ řekla Sibyla.
 „Víš, ani se mi ti to nechce říkat, Sibylo. Ale pak umřou.“
 „Proč?“ zeptala se Sibyla.
 „No, dostanou banánovou horečku. To je strašlivá ne moc.“
 „Jde sem vlna,“ řekla Sibyla nervózně.
 „Tak si jí nebudem všímat. Budeme ji ignorovat,“ odpověděl mladý muž. „Jako dva povýšenci.“
 Uchopil Sibylu za kotníky, zatlačil dolů a dopředu. Matračka se přehoupla přes hřeben vlny. Voda smočila holčičce světlé vlásy, ale v Sibylině zaječení byla rozkoš.
 Když se matračka přestala pohupovat, odhrnula si Sibyla splihlý mokrý pramen vlasů z očí a oznámila: „Právě jsem jednu viděla.“
 „Cos viděla, miláčku?“
 „Banánovou rybičku.“
 „Panebože, to snad ne!“ řekl mladý muž. „A měla v puse banány?“
 „No,“ řekla Sibyla. „Šest.“
 Mladý muž zničehonic zvedl jednu Sibylinu mokrú nohu, visící přes okraj matračky, a políbil ji na chodidlo.
 „Hej!“ řekla majitelka nohy a otočila se. „Hej ty! Vracíme se. Stačí ti to?“
 „Ne.“ „To mě mrzí,“ odpověděl a dostrkal matračku tak blízko ke břehu, aby mohla Sibyla slézt. Zbytek cesty matračku nesl.
 „Sbohem,“ řekla Sibyla a bez lítosti se rozeběhla k hotelu.
 Mladý muž si oblékl koupací plášť, přitáhl si klopy k krku a nacpal ručník do kapsy. Pak zvedl mokrou, kluzkou matračku, strčil si ji pod paži a brodil se sám měkkým horkým pískem k hotelu. V suterénu, kterým podle nařízení správy hotelu chodili ti, co byli v plavkách, nastoupila s mladým mužem do výtahu nějaká žena se zinkovou masťou na nose.
 „Vidím, že se mi díváte na nohy,“ řekl jí, když se dala kabina do pohybu.
 „Jak prosím?“ opáčila žena.

„Povídám, že se mi díváte na nohy.“
 „Jak prosím? Dívala jsem se na podlahu,“ odpověděla žena a otočila se obličejem ke dveřím výtahu.
 „Jestli se mi chcete dívat na nohy, stačí říct,“ pokračoval mladý muž. „Ale jen to, hergot, nedělejte pokradmu.“
 „Chci vystoupit, prosím vás,“ řekla žena rychle dívce, obsluhující výtah.
 Dveře výtahu se otevřely a žena vyšla, aniž se ohlédla. „Mám dvě normální nohy, hergot, a nevidím nejmenší důvod, proč by mi na ně měl někdo čučet,“ řekl mladý muž. „Do pátého, prosím

vás.“ Vyndal z kapsy koupacího pláště klíč. V pátém poschodí vystoupil, došel po chodbě k číslu 507 a otevřel si. Pokoj páchl po nových zavazadlech z teletiny a po odlakovači. Mladý muž se podíval na dívku, která spala na jedné z manželských postelí. Pak přešel k jednomu zavazadlu, otevřel ho a zpod hromady spodků a tílek vytáhl automatickou pistoli ráže 7,65. Vyndal zásobník, podíval se na něj, pak ho zase zasunul. Odjistil pistoli. Přešel k neobsazené manželské posteli, posadil se, podíval se na dívku, zamířil a vpálil si do pravého spánku kulku.

Salingerův vliv

J.D. Salinger, svým jedinečným stylem psaní a hlubokými tématy, ovlivnil mnoho spisovatelů a umělců po celém světě. Jeho román "Kdo chytá v žitě" se stal ikonickým dílem moderní americké literatury a jeho literární odkaz trvá dodnes.

Mezi autory, kteří byli silně ovlivněni Salingerovým dílem, patří například japonský spisovatel Haruki Murakami. Jeho surrealistické romány často reflektují existenciální témata a osobní prožitky postav, což lze srovnávat s náměty, které Salinger zpracovával ve svých dílech.

Dalším spisovatelem ovlivněným Salingerem je Jonathan Safran Foer, americký autor, jehož díla zahrnují melancholii a zkoumání identitních krizí postav, což je téma, které je znatelné i v Salingerově tvorbě.

Donna Tartt, další americká spisovatelka, zpracovává v literárních dílech psychologické a emocionální aspekty postav, což je podobné přístupu, který Salinger předváděl ve svých románech.

Bret Easton Ellis, americký spisovatel s kontroverzními a temnými tématy ve svých dílech, se stal dalším autorem ovlivněným moderním americkým stylem psaní, jaký prosazoval Salinger.

Richard Yates, americký spisovatel, byl dalším, kdo se ve svých dílech zabýval společenskými problémy a vnitřními konflikty postav ve stylu, který připomínal Salingerův přístup.

Recenze: Lolita (1962) Kubrickův provokativní umělecký klenot

Tentokrát podíváme na život a dílo jednoho z nejuznávanějších a nejvlivnějších filmových režisérů v historii kinematografie – Stanleyho Kubricka. Jeho precizní režie a nekompromisní hledání nových výrazových prostředků ho katapultovaly na vrchol jako jednoho z neoriginálnějších tvůrců své doby.

Když se v roce 1962 Stanley Kubrick rozhodl zfilmovat kontroverzní román Vladimira Nabokova, vytvořil něco úplně neobyčejného. Film Lolita se stal provokativním uměleckým klenotem, který nezapomíná na etické dilema při zobrazování zakázané lásky.

Kubrickova režie je bezchybná a důmyslná, což není překvapující u tohoto uznávaného režiséra. Film má silnou vizuální identitu, kde se každý záběr proměňuje v malířské plátno. Zvláštní pozornost byla věnována výběru kostýmů, které dokonale zachycují estetiku 50. let, a to navzdory nepohodlí, které nám dnes připomínají temnou povahu příběhu.

Zároveň si nemůžeme nevšimnout, jakým způsobem Kubrick pracuje s emocemi a psychologíí postav. James Mason,

který ztvárnil Humberta, nám podává výjimečný výkon, přivádí nás do nitra svého narušeného charakteru. Lolitu hraje Sue Lyon bravurně, ukazuje nám naivitu a současně neuvěřitelnou moc své postavy.

Avšak, nelze se vyhnout etickým otázkám, které film vyvolává. Někteří diváci mohou najít obtížné sledovat romantické a sexuální situace mezi dospělým mužem a nezletilou dívkou. I když Nabokovův román nebyl snadným materiálem na zfilmování, Kubrick dokázal zachytit hloubku lidských

Stanley Kubrick byl jedním z nejuznávanějších a nejvlivnějších filmových režisérů v historii kinematografie. Narodil se 26. července 1928 v New Yorku a zemřel 7. března 1999 ve svém domě ve Spojeném království. Jeho kariéra trvala více než pět desetiletí a jeho tvorba zahrnovala různé žánry, od vědeckofantastických filmů po psychologická drama.

Kubrickův rukopis byl charakterizován precizností, pečlivým výzkumem a vizuální vytríbeností. Byl mistrem v tvorbě atmosférických scén, které zanechávaly diváky v hypnotickém transu. Jeho nekompromisní přístup k filmovému umění a hledání nových výrazových prostředků ho katapultoval na vrchol jako jednoho z neoriginálnějších režisérů své doby.

Mezi jeho nejvýznamnější filmy patří "2001: Vesmírná odysea", která definovala žánr vědeckofantastického filmu, "A Clockwork Orange" (Mechanický pomeranč), který vyvolával kontroverze svým násilným obsahem, a "The Shining" (Lesklé ukazovátko), který je považován za jedno z nejlepších hororových děl vůbec.

Jeho tvorba byla často spojována s filozofickými a existenciálními otázkami, ačkoli Kubrick sám byl známý tím, že málokdy poskytoval veřejné komentáře ke svým filmech. Přesto se jeho dílo stalo základním kamenem pro mnoho současných režisérů a stále slouží jako inspirace pro nové generace tvůrců.

Kubrickovy filmy často odrážely jeho nadšení pro technické inovace a experimenty. Byl známý svou pečlivostí při natáčení každého záběru a prací na detailu. To mu často zajistilo kritické uznání, i když některé z jeho děl byly v počátku přijímány s rozporuplnými reakcemi.

Stanley Kubrick zanechal nezmažatelnou stopu ve světě filmu a jeho dílo si stále udržuje svou aktuálnost a relevanci. Jeho přísná a inovativní reálnost ho katapultovaly na místo jednoho z nejvýznamnějších režisérů všech dob. Jeho tvůrčí odkaz přetrvává jako vzor pro další generace filmařů a jeho filmy nadále oslovují a fascinují publikum po celém světě.

emocí a zkoumat morální rozpory, které vyvstávají ze zakázaného přitažlivosti.

Celkově řečeno, film "Lolita" je provokativní a nezapomenutelný. Jeho mistrovská režie, vynikající herecké výkony a hluboké téma jej činí důstojným přídatkem do filmového kanonu. Nicméně, je nezbytné si uvědomit, že tento snímek vyvolává kontroverzní otázky, které mohou být pro některé di-

váky obtížné přijmout. Film "Lolita" je náročným uměleckým dílem, které nejen šokuje, ale i pobízí k zamyšlení nad temnějšími aspekty lidské povahy a narušenými emocemi. Navzdory svému kontroverznímu obsahu je to nesmírně důležitý kousek kinematografie, který si zaslouží místo ve sbírce každého filmového nadšence.

Celkové hodnocení: 5/5

ALOIS JIRÁSEK

Alois Jirásek, význačný český spisovatel, dramatik, historik a pedagog, zanechal hluboký a trvalý otisk na současnou českou kulturu a literaturu. Jeho dílo a odkaz zůstávají aktuální a stále oslovují čtenáře i umělce po mnoha generacích...

Alois Jirásek, význačný český spisovatel, dramatik, historik a pedagog, zanechal hluboký a trvalý otisk na současnou českou kulturu a literaturu. Jeho dílo a odkaz zůstávají aktuální a stále oslovují čtenáře i umělce po mnoha generacích.

Jiráskův vliv na současnou kulturu je znát nejen v literární tvorbě, ale i ve filmu, divadle a dalších uměleckých disciplínách. Jeho historické romány a drama stále slouží jako inspirace pro současné autory, kteří se zajímají o českou historii a národní identitu. Jirásekova schopnost přinášet do svých děl dobové kulisy a psychologii postav dodnes poskytuje cenný pohled na minulost a kulturní kontext České republiky.

Jiráskův přínos tkví také v jeho vášni pro zachování českého jazyka a tradic. Jeho významná literárně historická díla, jako "Staré pověsti české" a "České dějiny v datech", jsou stále hodnotným zdrojem poznání pro českou kulturu. Díky Jiráskově práci se mladé generace seznamují s českými dějinami, tradicemi a kulturním dědictvím, což je klíčové pro uchování národní identity a sounáležitosti.

Jiráskův vliv sahá i do divadelního prostředí. Jeho divadel-

ní hry, jako "Lucerna" a "Jan Žižka", jsou stále oblíbené a hrané na českých divadelních scénách. Jeho dramatické umění odráží lidské konflikty a etické otázky, které jsou nadčasové a oslovují diváky bez ohledu na časové období. Jeho divadelní díla dodnes inspirují herce a divadelní tvůrce, kteří hledají hlubší významy a reflexi lidské podstaty.

Díky Jiráskově multifacetnímu přístupu k umění a vzdělání se stal nejenom spisovatelem, ale i pedagogem a vlastencem. Jeho literární dílo i osobnost jsou nyní součástí českého kulturního povědomí, což je zásadní pro posilování národního sebevědomí a sebeuvědomění. Jirásek se stal symbolem českého vlastenectví a literární tvůrčí všestrannosti, jehož odkaz dodnes inspiruje mladé i zkušené umělce.

Alois Jirásek tak zůstává významnou postavou české kultury a jeho přínos je necenitelný. Jeho literární tvorba a historické poznání obohacují současnou literaturu a umění a připomínají nám význam zachování kulturních kořenů a tradic. Jiráskova práce je stále živá a jeho dědictví pokračuje v generacích, které dále budou ovlivňovat a utvářet českou kulturu a literaturu do budoucna.

OSTELEM KŘÍŽOVNÍKŮV A V SOUSEDSTVÍ U SV. SALVÁTORA ODPOČÍVALI, A NA KAMENNÉM MOSTĚ P
ZÁBRADLÍ, CHOULILI SE U SVÝCH UZI... ZMŮŽENÍ SPÁNKEM, MUŽŠTÍ, ŽENSKÉ.
... ALE TU TAM JEŠTĚ V NĚKTERÉ...
... NĚJAKÉ BABKY; MUŽSKÝ JE...
... OKÉ UČENÍ, ČERNÉ ODĚNÍ...
... ARUKÁCH AŽ NA RAMENA...
... EUMANN*J), VĚDÍ-LI, TEN...
... VYCHYLOVAL SE TAK JAK...
... TRNÁCT STOP ŠIROKÁ, ...
... GLO NA TŘECH ŽERDÍCH,

MISTŘE JIRÁSKU, UČIL JSTE LID ČÍSTI, PŘEMÝŠLETI A UVAŽOVATI, TO ZNAMENÁ PŘIPRAVOVATI CESTU K SVOBODĚ, PŮSOBIL JSTE NA JEHO CITY, SÍLIL A UTVRZOVAL JSTE JEHO DOBRŮ VŮLI, ZDROJ ODHODLÁNÍ A STATEČNÝCH ČINŮ. ZATO NAPLNĚNO JE KAŽDÉ ČESKÉ A SLOVENSKÉ SRDCE VDĚČNOSTÍ K VÁM.

T. G. M.

REDAKCE DOPORUČUJE

Kniha Hájili jsme hrad od Williama Eastlakea je literární skvost, který nenechá žádného čtenáře chladným. Příběh nás zavádí do prostředí válečného konfliktu v Vietnamu, kde následujeme osudy vojáků a jejich osobní boje s nejrůznějšími vnitřními démony.

Co dělá tuto knihu opravdu zvláštní, je Eastlakeova schopnost přivést nás do nitra myšlenek a pocitů svých postav. Společně s vojáky prožíváme jejich naděje, obavy a strachy, což nás vtáhne do jejich emocionálních konfliktů a způsobí, že si s nimi prožíváme každý krok na cestě.

Jazyk knihy je vysoce sugestivní a plný výrazných popisů, což nám umožňuje živě si představit situace a atmosféru bojiště. Eastlake zde vytvořil prostředí, které je realistické a přesto také nabitě symbolikou a metaforami.

Hájili jsme hrad je dojemný a působivý příběh, který nás zanechává s hlubokými myšlenkami o válečném konfliktu, lidské přirozenosti a společenských hodnotách. Tato kniha nám připomíná tragédii války a její následky na lidské životy.

Pokud hledáte knihu, která vás dojde a pobídne k zamyšlení nad lidskými osudy v časech válečných konfliktů, Hájili jsme hrad je pro vás skvělou volbou.

DEN DĚTÍ

Sleva 30%

Termín akce: 31.5.-1.6.

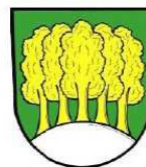
Na hračky a knihy pro děti při nákupu 3 a více kusů.

LEVNÉ KNIHY

Více informací na www.levneknihy.cz

Moravskoslezský kraj

HÁJ VE SLEZSKU

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VibroBETON

MARTIN KALUS

HABERKORN

MODEL

